

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille J. Nieuwenburg
Auteur Mevr. M.J. Haasdonk
Telefoon 5113449 E-mail: m.haasdonk@haarlem.nl
STZ/EC Reg.nr. 2008/170582
Bijlage kopiëren
B & W-vergadering van 11 november 2008

Onderwerp

Plan van Aanpak "Haarlem Monumentaal 2009"

DOEL: Besluiten

Het college heeft 2009 uitgeroepen als monumentenjaar. Deze uitvoerende bevoegdheid komt voort uit de afspraken in het kader van het coalitieakkoord 2007-2010. In het coalitieakkoord zijn economie, stadspromotie, toerisme en cultuur als speerpunten aangewezen. In het kader van nieuw beleid vormt de promotiecampagne 'Haarlem Monumentaal 2009' (STZ/EC/2008/92914) - na Haarlem Cultuur 2008 - onderdeel van een meerjarenprogramma ter promotie van Haarlem als stad van erfgoed, cultuur, winkels, evenementen en sport (zie o.a. de nota's 'Haarlem 2008', kenmerk 2007/110484, 'Plan van aanpak Haarlem smaakt naar meer', kenmerk 2007/110570 en 'Evenementen in Haarlem 2008-2010', kenmerk 2007/110421).

Daarnaast heeft de raad in 2007 en 2008 monumenten speerpunt van beleid gemaakt door te kiezen voor uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst met ongeveer 700 objecten. Het college heeft dit uitgewerkt in de nota Uitbreiding gemeentelijke monumentenlijst, PvA 3e fase. Met "Haarlem Monumentaal 2009" krijgt het college een bijzondere mogelijkheid om de stad te promoten en aan Haarlemse burgers en regiogenoten over te brengen dat monumenten in belangrijke mate bijdragen aan de economie en leefbaarheid van de stad.

NB.: Voor dit plan van aanpak wordt het voorbehoud gemaakt dat City Marketing Haarlem akkoord gaat met het prestatiecontract volgens B&W-nota registratienr. STZ/EC/2008/188121 en de overeenkomst door beide partijen wordt ondertekend.

Het opstellen van een prestatieovereenkomst is onderdeel van de uitvoering van het door het college genomen Uitwerkingsbesluit CMH van 16 september jl. De prestatieovereenkomst is kaderstellend voor CMH.

B&W

1. Het college besluit in te stemmen met het plan van aanpak "Haarlem Monumentaal 2009";
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties. De kosten zijn opgenomen in het prestatiecontract met City Marketing Haarlem volgens B&W-nota registratienr. STZ/EC/2008/188121;
3. De betrokkenen (City Marketing Haarlem; leden Stuurgroep; Erfgoedcoalitie; historische verenigingen) ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit;
4. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd naar de commissie Ontwikkeling. De commissie kan daarmee kennis nemen van het besluit een monumentenjaar te houden onder verwijzing naar artikel 2 van de prestatieovereenkomst tussen de gemeente en City Marketing Haarlem volgens B&W-nota STZ/EC/2008/188121.

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Plan van Aanpak "Haarlem Monumentaal 2009"

Inleiding

Haarlem is de vijfde monumentenstad van Nederland. Met zijn 1200 rijksmonumenten (1600 panden) en de in de periode 2009-2011 aan te wijzen 700 gemeentelijke complexen (2250 panden) beschikt Haarlem over een schatkamer voor een bijzondere vorm van promotie van de stad. Vroeger is één van Haarlems krachten van vandaag. Een monumentenjaar is dé gelegenheid om Haarlemmers meer bewust te maken van de schoonheid van hun eigen stad. Die kwaliteit kan ook regionaal en landelijk met een themajaar worden benut. Wat is opgebouwd aan imago van de stad in het themajaar "Haarlem Cultuur 2008", kan verder worden uitgebreid in het themajaar "Haarlem Monumenten 2009". Met de themajaren 2010 t/m 2012, rond de trits winkels, cultuur en monumenten, wordt toegewerkt naar het toppromotiejaar 2013, een speciaal Frans-Hals-jaar rond "100 jaar Frans Hals Museum".

NB.: Voor dit plan van aanpak wordt het voorbehoud gemaakt dat City Marketing Haarlem (CHM) akkoord gaat met het prestatiecontract volgens B&W-nota registratienr. STZ/EC/2008/188121 en de overeenkomst door beide partijen wordt ondertekend.

Het opstellen van een prestatieovereenkomst is onderdeel van de uitvoering van het door het college genomen Uitwerkingsbesluit CMH van 16 september jl.

De prestatieovereenkomst is kaderstellend voor CMH.

Besluitpunten college

1. Het college besluit in te stemmen met het Plan van Aanpak "Haarlem Monumentaal 2009".
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties. De kosten zijn opgenomen in het prestatiecontract met City Marketing Haarlem volgens B&W-nota registratienr. STZ/EC/2008/188121.
3. Betrokkenen (City Marketing Haarlem; leden Stuurgroep; Erfgoedcoalitie; historische verenigingen) ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd naar de commissie Ontwikkeling. De commissie kan daarmee kennis nemen van het besluit een monumentenjaar te houden onder verwijzing naar artikel 2 van de prestatieovereenkomst tussen de gemeente en City Marketing Haarlem volgens B&W-nota STZ/EC/2008/188121.

Beoogd resultaat

Promotie van de stad

Haarlem Monumentaal 2009 kan gezien worden als vervolg op het themajaar "Haarlem Cultuur 2008". Het is onderdeel van een reeks van themajaren richting

2013, een speciaal Frans-Hals-jaar. De themajaren zetten in op promotie van de gezamenlijke kwaliteiten van Haarlem met nadruk op erfgoed, cultuur, en winkels. In het evenementenaanbod wordt vooral het accent gelegd op bloemen, sport en cultuur. Themajaren zetten en houden Haarlem op de kaart. Met ieder jaar een ander thema kan de stad zich telkens op een verrassende manier presenteren door een andere invalshoek te belichten. De spin off van ieder voorgaand themajaar, zoals nu dat van Haarlem Cultuur 2008, kan worden behouden en doorgegeven.

Argumenten

Monumenten, speerpunt van beleid

De raad heeft in 2007 en 2008 monumenten speerpunt van beleid gemaakt door te kiezen voor uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst met ongeveer 700 objecten. In "Haarlem Monumentaal 2009" staan monumenten centraal. Zij dragen in belangrijke mate bij aan de economie en leefbaarheid van de stad. De gemeente laat zien hoe zij zich inzet om de kwaliteit van Haarlem verder te versterken en brengt over waarom dit belangrijk is.

Monumenten bevinden zich overal in de stad en niet alleen in de historische kern. Daardoor wordt in het themajaar stadsbreed aangehaakt op activiteiten, waaronder evenementen. Het college kan dit jaar benutten om te laten zien dat de monumentale omgeving bijdraagt aan de doelstellingen van andere beleidsvelden (Economie: toerisme; Wonen: leefbaarheid; Stadsbeheer: diverse restauraties; Werkgelegenheid: instandhouding; Onderwijs: erfgoededucatie).

Het benutten van monumentale kwaliteit voor promotie van de stad

Het startschot voor het monumentenjaar wordt gegeven tijdens de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie.

Haarlem onderscheidt zich van andere steden als compacte, monumentale stad. Zowel het publieksbereik van monumenten als hun imago krijgen in een speciaal monumentenjaar opnieuw een impuls. Door de bijzondere activiteiten kunnen Haarlemmers en regiogenoten zien wat die panden waar zij vaak langslopen of langsfietsen zo bijzonder maakt. Neem als voorbeeld de Haarlemse musea en theaters, waar vele Haarlemmers komen, maar velen ook (nog) niet. De meeste zijn gevestigd in monumentale gebouwen.

Maar ook provinciaal en landelijk kan campagne gevoerd worden voor "Haarlem Monumentaal 2009".

Kantttekeningen

De evenementenkalender voor 2009 is al grotendeels bekend. In overleg met de evenementenmanager van de gemeente Haarlem zal worden onderzocht of er evenementen zijn waarbij op eenvoudige wijze met het thema monumenten kan worden aangehaakt. Dit kan ook gelden voor monumentale locaties waar in het jaar activiteiten/restauraties plaatsvinden (Ripperda, Lichtfabriek, Tuinkoepeltje, Schoterburcht, Bakenesserkerk, Melkbrug e.d.) of monumenten die hun zoveeljarig bestaan vieren.

Uitvoering

Begeleiding

City Marketing Haarlem krijgt (na accordering en ondertekening prestatiecontract) de opdracht "Haarlem Monumentaal 2009" te organiseren binnen de randvoorwaarden (zie bijlage) van de opdrachtverlening. Ieder kwartaal is er een marketingmoment. CMH treedt op als regisseur, stuurt door haar in te richten werkgroepen aan, neemt de communicatie op zich, brengt eenheid in de stadspromotie rondom dit thema, bewaakt het budget en legt verantwoording af. Alvorens te starten dient CMH volgens de afspraken van het prestatiecontract bij de gemeente een planvoorstel in ter goedkeuring.

Het themajaar "Haarlem Monumentaal 2009" zal verder tot stand komen onder begeleiding van een stuurgroep, die in principe 4 x bij elkaar komt. In de stuurgroep neemt de vakwethouder Jan Nieuwenburg plaats vanuit het bestuur. Ambtelijk lid, tevens opdrachtgever namens het hoofd Economie en Cultuur van de Hoofdafdeling Stadszaken is de senior-beleidsmedewerker Economie van Stadszaken. Daarnaast zullen worden uitgenodigd om als lid plaats te nemen in de Stuurgroep: de voorzitter van de Erfgoedcoalitie, een vertegenwoordiger van de Vereniging Haarlem en van de Vereniging Hendrick de Keijser, en een afgevaardigde van een corporatie en de provincie.

Met de vakwethouder vindt twee-wekelijks (ambtelijk) afstemmingsoverleg plaats. Op deze wijze kunnen actuele wensen vanuit het stadsbestuur worden meegenomen.

Voortgang proces

November 2008:

- Voorstel Haarlem Monumentaal 2009 naar B&W, ter kennisgeving aan de commissie Ontwikkeling. Aansluiten bij B&W-nota prestatiecontract City Marketing Haarlem, registratienr. STZ/EC/2008/188121.
- Opdracht uit naar CMH (na ondertekening prestatiecontract) met daarin opgenomen de gevraagde prestaties volgens de bijlage bij deze nota.
- Schrijven planvoorstel door CMH, inclusief globaal jaarprogramma.
- Voorbereidende gesprekken organisatoren evenementen/activiteiten in de stad en enkele sleutelfiguren "Haarlem Monumentaal 2009";
- Samenstellen Stuurgroep HM 2009.

December 2008

- Eerste week persbericht uit.
- 10 december: Interview met Jan Nieuwenburg in de Broodkast. De wethouder geeft alvast een indruk van het programma van het komende jaar.
- Accordering planvoorstel City Marketing Haarlem.
- Voorbereidend overleg organisatoren nieuwjaarsreceptie.

Januari 2009

- Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van de gemeente wordt Haarlem Cultuur 2008 van wethouder Cultuur, de heer Van Velzen symbolisch overgedragen aan de wethouder Monumentenzaken, de heer Nieuwenburg.
- Tijdens de nieuwjaarsreceptie tevens presentatie van het programma "Haarlem Monumentaal 2009".

- Beeldmerk voor het monumentenjaar wordt gepresenteerd. Het beeldmerk komt als logo op de publicaties rondom dit thema.
- Eigenaren van de reeds bestaande monumenten worden expliciet uitgenodigd en krijgen het gemeentelijke monumentenbordje overhandigd. (Of mogelijk aparte bijeenkomst met persmoment).

Het college van burgemeester en wethouders

Gevraagde prestaties City Marketing Haarlem

CMH zal worden gevraagd:

- Een planvoorstel te schrijven, incl. begroting, m.b.t. het themajaar volgens het prestatiecontract ter goedkeuring door de gemeente;
- bij de ontwikkeling en uitvoering van de deelplannen historische verenigingen (zoals Vereniging Haarlem, Cuijpers Genootschap, Heemschut, Vrienden van de Bavo's, Frans Hals Museum en Teylers), en geïnteresseerden in het thema 'monumenten' te betrekken. Waar mogelijk betreft dit ook monumenteneigenaren, in het bijzonder eigenaren die genegen zijn hun monument open te stellen voor het publiek. Publiekstoegankelijke gebouwen krijgen een rol in het jaarprogramma;
- In overleg met de Evenementenmanager Haarlem aan de hand van het jaarschema Evenementen te bepalen waar het thema "Haarlem Monumentaal 2009" kan aanhaken;
- Haarlem ook op een vernieuwende, verrassende manier te presenteren.
- Te trachten het landelijk Journaal te halen en enkele malen het nieuws van tv Noord-Holland;
- Het jaar te benutten voor verdere opbouw bestuurlijke betrekkingen Vlaamse Stad (bijv. Gent in overleg met de Evenementenmanager Haarlem);
- Waar mogelijk informatie over de aan te wijzen gemeentelijke monumenten in te zetten, bijvoorbeeld opnemen in routes en/of periodieke kolom in media, en hun belang voor de economie en leefbaarheid van de stad over te brengen;
- "Haarlem Monumentaal 2009" ook onder de aandacht te brengen van jongeren (bijv. aansluiten bij oktobermaand/kindermaand)
- samen te werken met historische werkgroepen binnen 3 deelgebieden buiten de historische kern gelegen, zoals Spaarndam, Schoten, en Ramplaankwartier met een tastbaar resultaat;
- Op landelijk niveau een congresdag te organiseren, bijvoorbeeld een themadag van de Federatie Grote Monumentengemeenten;
- Rekening te houden met netwerkbijeenkomsten van de wethouder(s), o.a. de club Phil-avond.
- Het promotieprogramma ieder kwartaal een accent te geven en in het planvoorstel de volgende pijlers uit te werken:
 - a. *Oplevering restauratie provinciehuis (1^e kwartaal – feb/maart 2009)*

Als provinciehoofdstad samenwerken met provincie: promotie op provinciaal niveau. In overleg zal worden bekeken welk randprogramma Haarlem kan aanbieden, zoals een bezoek aan monumenten in Haarlem i.s.m. het Gilde stadswandelingen en een gezamenlijke ontvangst van stads- en provinciale bestuurders.
 - b. *Dag van het Park (2^e kwartaal – 31 mei 2009)*

Romantisch muziekfestival in een aantal (monumentale) parken, waaronder de Bolwerken (begrenzing van het beschermd stadsgezicht en rondom de monumentale Schoterburcht: o.a. vertoning film restauratie regentenkamer).
In samenwerking met de ANWB. Hier kan mooi worden aangesloten op de expositie van juni t/m augustus: 'Het romantische landschap' in De Hallen Haarlem!
 - c. *Open Monumentendagen (3^e kwartaal – 12, 13 september)*

Landelijk thema dit jaar is *Op de Kaart*. Van geografische kaarten tot ansichtkaarten, van waarderingskaarten in bestemmingsplannen tot manuscripten en reisgidsen. Mogelijk afronden digitale monumentenkaart. Naast het programmaboekje wordt dit jaar ook een boekwerkje

uitgegeven over de Haarlemse monumenten. *Op de Kaart* is ook culinair een prachtig thema om samen te werken met de horeca, zoals tijdens Jopenfestival (13 september) en Haarlem Culinair begin augustus (bier, menukaarten). En niet te vergeten de opening van de Jopen Kerk in augustus/september 2009.

In hetzelfde weekend vinden de Haarlemse Vaardagen plaats. Van het succesvolle thema van vorig jaar 'Vlaamse Sporen' kan onder het motto 'Vlaand'ren op het Water' nog even worden geprofiteerd. Tegelijkertijd is er dat weekend de opening van het Haarlemse culturele seizoen: De Stad als Podium De culturele instellingen kunnen op eigen wijze aanhaken bij dit thema ((logo "Haarlem Monumentaal 2009" op de toegangskaartjes?).

d. Viering 225 jaar Teylers Museum, vierde kwartaal - 24 december 2009

Naast het programma van het Teylers museum zelf, waarbij de Ovale zaal wordt opengesteld, zal City Marketing Haarlem de Erfgoedcoalitie als geheel een voorstel doen en de samenwerking bespreken. Zo besteedt het Frans Hals Museum aandacht aan de 400ste geboortedag van de Haarlemse schilderes Judith Leyster. (De enige vrouw die lid was van het schildersgilde; haar vader kwam uit Antwerpen).